

M. I. MANOYSAKA

ΕΙΣΑΓΩΓΗ, ΣΧΟΛΙΑ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΙΑ

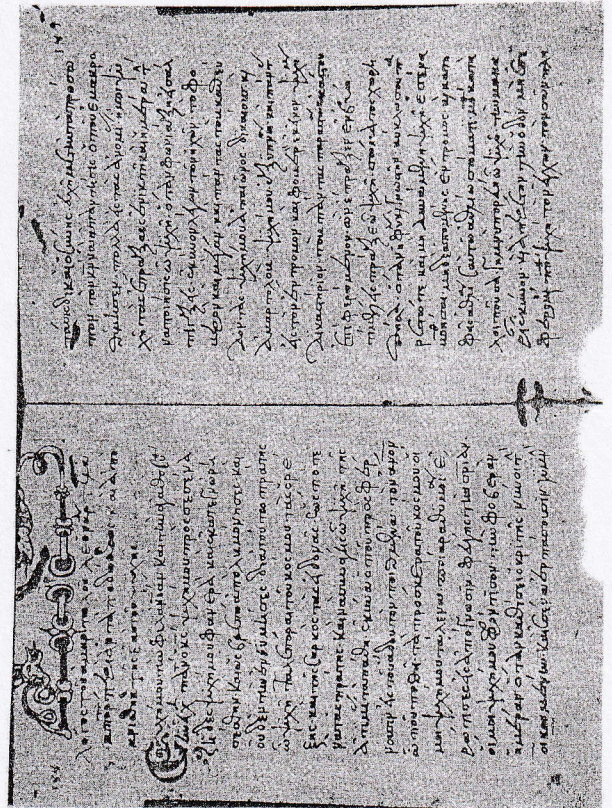
ΕΚΔΟΣΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

(1403 / 1411)

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΛΕΟΝΑΡΔΟΥ ΝΤΕΛΛΑΜΠΟΡΤ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ ἴδιο χειρόγραφο, σ. 188-189. Ἡ ἀρχὴ (στ. 1-82) τοῦ ἔργου Β.

Καὶ ἂν οὐκ ἠθέλης νὰ μοῦ εἰπῆς ποῖός εἶσαι, πῶς σὲ λέγουν,
ἀπὸ τοῦ νῦν μὴ μὲ ρωτᾶς, πλέο μὴ μὲ συντυχαίνης,
μὴ μὲ ἀναγκάζης, ἄνθρωπε, ὅτι ἄπρεπον ὑπάρχει
ἕμε καλῶς, ξενούτσικε, καὶ ὁ Θεὸς μετὰ σου.)

Ὁ ξένος

— Κερά μου, ἀφόντις μὲ ρωτᾶς καὶ βιάζεσαι νὰ μάθης 1200
τὸ ὄνομα, τὸ ἐπινόμι μου, γενεὰν καὶ τὴν πατρίδαν
καὶ ποίας θρησκείας ὁ δοῦλος σου ἔναι, κερά μου, ἀφκράσου:
Λινάρδος ἔναι τὸ ὄνομα, τὸ ἐπικλιν Τελλαμπόρτα
καὶ χριστιανὸς ὀρθόδοξος καὶ Κρητικὸς ὑπάρχω.
Δὲν εἶμαι ἀπὸ τὴν Σύμβριτον, οὐδὲ ἀπὸ τοὺς Βολιῶνες 1205
μέσα εἰς τὸ Κάστρο τὸ λαμπρὸ τῆς Κρήτης ἐγεννήθην.
Δὲν ἔμαθα παπλωματᾶς, δὲν ἔμαθα τσαγγάρης,
οὐδὲ ζουπάρης ἔμαθα, ἀλλὰ οὐδὲ καλαφάτης 1210
εἰς τὸ σκολεῖον ἐκάθηκα, κερά μου, ἀπὸ μικρόθεν,
ἔμαθα τάχα γράμματα φράγκικα καὶ ρωμαῖκα.
Καί, ὡς πολεμοῦσι τὰ παιδία τῶν εὐγενῶν ἀνθρώπων
καὶ κατ' ὀλίγον - ὀλιγὸν προσήφερέ με ἡ τύχη,
φροντίδα μοῦ ἐσυνέβηκεν νὰ ἰδῶ, κερά, τὰ ξένα 1215
τότε μὲν ὡς πραγματευθῆς μικρούτσικος, ἀφέντρια,
τότε μὲν ὡς γιὰ ἄρεξιν, εἶδα, κερά, τὰ ξένα,
Ἀνατολὴν καὶ Δύσιν τε, Ἄρκτον καὶ Μεσημβρίαν.
Καί, ὡς ἤθελεν τὸ ριζικόν, ὁ χρόνος ἤφερέ με
καὶ τὸ σκαλὶν ἐπάτησα τῆς Εὐτυχοτυχίας:
νικιάρην μὲ κατέστεσαν καὶ ἐποίκην με ἀβοκαῶτον,
νὰ φανερῶν πάντοτες τὸ δίκαιον εἰς τὴν κρίσιν 1220
καὶ ν' ἀναφέρω τὸν κριτὴν τὸν φράγκικον τὸν νόμον,

1196 ποῖός nos: πῶς cod. || πῶς σὲ λέγουν nos: πῶς ἐλ- cod. || 1198 μὴ nos: τί cod.
|| 1199 μετὰ σου nos: μετὰ σοῦ cod. || 1203 Τελλαμπόρτα nos: τέλα- cod. || 1205 Βολιῶ-
νες nos: βολιῶνες cod. || 1206 ἐγεννήθην nos: -θίαν (an per compendium) cod. || 1210
φράγκικα nos: φράγγι- cod. || 1211 παιδία nos: -αν cod. || 1212 ὀλιγὸν nos: ὀλιγον cod.
|| προσήφερέ nos (cf. B 8/9 et A 634): -φενέ cod. || 1214 τότε μὲν ὡς nos (cf. v. 1215):
σὸ τέμενος cod. || 1218 ἐπάτησα τῆς nos: ἐπατητής cod. || 1219 νικιάρην nos: νικυριάρην
cod. || ἐποίκην nos: ἐπικῶν cod.

συχνάκις νὰ δημηγορῶ, νὰ δείχνω τὴν ἀλήθειαν
μὲ παραδείγματα σοφῶν καὶ μὲ κεφάλαια νόμων
καὶ νὰ ἐνθυμίζω τὸν κριτὴν, νὰ πολεμῶ τὸ δίκαιον
p. 74 καὶ αὐτὸς νὰ κρινῆ ὡς ἤθελεν, κατὰ τὴν | φρόνησίν του. 1225
Ἔβχσα χρόνους περισσοῦς, ἑκκερά, εἰς αὐτὸν τὸ φίκιν.
Ποτὲ (νὰ) εὐρέθην εἰς ἐμὲν ἀσήμιν ἢ χρυσάφιν,
νὰ ποίσω σχίμα τίποτες ἐγὼ κατὰ τοῦ νόμου,
(᾿ς) ἐποῦτο φέρνω μάρτυραν τὸν ποιητὴν τοῦ κόσμου,
ὅπου ἔναι Κύριος καὶ Θεὸς καὶ μόνος καρδιογνώστης, 1230
(καὶ) πάλιν τοὺς εὐγενικοὺς τοὺς ἄρχοντας τῆς Χώρας
πῶς ἤμου πάντοτε ἐτοιμος εἰς τὰς ὑπόθεσές των,
ὁμοίως καὶ τὴν πτωχοιογιάν καὶ τοὺς πτωχοὺς ἀνθρώπους,
χρηάδες, λέγω, καὶ ὄρφανὰ καὶ Χριστιανούς καὶ Ἑβραίους,
τὸ πῶς τοὺς ἐσυβούλευα καὶ πῶς τοὺς ἐδεχόμην 1235
μὲ τὰς ἀγάλας ἀνοικτές, πάντοτε, ἡμέραν νύκταν.
Καὶ πάλιν φανερῶν σου, κερά μου, τὴν ἀλήθειαν:
τὸ λαμπροενδοξότατον Κομμοῦνιν Βενετίας
καὶ ὁ μεγαλοευγενέστατος δοῦκας, λέγω, τῆς Κρήτης
ἐμέναν ἐπεστεύλασιν, (κυρά μου,) ἀποκρισάρην 1240
ἐν πρώτοις εἰς τὸν ἀμιράν, τὸν μέγαν Ἀμουράτην,
p. 75 ὡς γιὰ νὰ ποίσω σύνδεσμον ἀγάπηλης καὶ φιλικῆς
καὶ τὸ ἤθελεν ἡ Βενετία μὲ χάριν τοῦ Κυρίου
ὀλότεια τὸ ἐπλέρωσα, ὡς ἦτον ἢ ἄρεξί τως,
μὲ τὴν τιμὴν τῆς Βενετίας, πράγμα νὰ μὴ μὲ λείψῃ 1245
Εἰς τὸν δεσπότην δεύτερον καὶ αὐθέντην τοῦ Μορέως,
λέγω σε, εἰς τὸν κύρ Θεόδωρον μέγαν Παλαιολόγον,
τὸν ἐκ γνησίω (καὶ) λαμπρῶν αὐγοῦστον βασιλέων
τῆς Κοσταντινουπόλεως μετὰ τῶν περιχώρων

1224 τὸ nos (cf. v. 1220): τὸν cod. || 1227 ποτὲ (νὰ) nos: (οὐχ) Papadim. (cf. vv. 775-
685): τότε cod. || 1228 σχίμα nos (cf. v. 793): σχίμα cod. || 1229 (᾿ς) add. || 1230 καὶ
nos: καὶ compendiose (iter. et supra lineam) ex ὁ cod. || 1231 (καὶ) add. metri gratia || 1235
1234 λέγω nos - γον cod. || 1238 λαμπροενδοξότατον nos: λαμπρὸ ἐνδο- cod. || 1239
μεγαλοευγενέστατος nos: μεγάλος ευγε- cod. || 1240 (κυρά μου) add. || 1243 μὲ χάριν
nos: μέγερην cod. || 1244 τὸ nos: τῶν cod. || 1248 ἐκ γνησίω (καὶ) λαμπρῶν αὐγοῦστον
βασιλέων nos: ἐν γνήσιω λαμπρῶν αὐγοῦστον βασιλέων cod.